

Bransjenorm utenrettslige gjeldsforhandlinger.

Innledning

Bransjenormen omfatter inkassoselskapene som er organisert som medlemsbedrifter i Finans Norge.

Med «utenrettslig gjeldsforhandling» menes en helhetlig avtale for skyldnerens samlede gjeld. Initiativ til utenrettslig gjeldsforhandling kan komme fra skyldneren, NAV, økonomisk rådgiver eller annen fullmektig som representerer skyldneren, inkassoselskap eller en annen kreditor. Resultatet av en vellykket forhandling er en «utenrettslig gjeldsordning», eller en annen utenrettslig løsning som for eksempel nedbetalingsavtale eller engangsoppgjør, dvs. en ikke lovregulert - etter gjeldsordningsloven - men frivillig betalingsordning mellom skyldneren og hans kreditorer.

En vellykket utenrettslig gjeldsforhandling er avhengig av at alle kreditorer følger samme praksis. Det oppfordres til at alle kreditorer og inkassoselskaper, uavhengig av medlemskap i Finans Norge, slutter seg til bransjenormen.

1. Generelt

- 1.1. Vi skal være en positiv, konstruktiv og løsningsorientert samfunnsaktør for å løse folks gjeldsproblemer og søke lavterskel-løsninger tidlig i prosessen.
- 1.2. Vi ønsker å bidra til at skyldneren kan få en avtale som omfatter hele gjelden.
- 1.3. Vurderingene vil ta utgangspunkt i prinsippene som følger av lov om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner, og forutsetter at gjeldsordningsforslaget er uttrykk for et reelt forhandlingsønske hos alle involverte parter.
- 1.4. Vi har en forpliktelse overfor våre oppdragsgivere å forhindre at deres krav foreldes. Vi oppfordrer derfor alltid skyldner/ fullmaktshaver til å erkjenne krav som nærmer seg foreldelse. Dette kan spare skyldner for unødvendig gebyr/kostnader og redusere antall saker som må sendes til namsmannen/forliksrådet. Les mer om erkjennelse av gjeld her: <https://www.finansnorge.no/tema/personlig-okonomi/betalingsproblemer-og-inkasso/>

2. Forhandlinger

2.1. Vi vil som hovedregel innstille nye inkassotiltak i fire måneder ved innledning av utenrettslige gjeldsforhandlinger. Det finnes unntak fra hovedregelen, for eksempel:

- Igangsatte rettslige aksjoner
- Krav med sikkerhet, for eksempel boliglån og legalpant
- Løpende nødvendige tjenester som strøm, telefon, bompenger med mer inngår i livsoppholdet og skal betales fortløpende. Det vises til satser for livsopphold.

2.2. En vellykket gjeldsforhandling forutsetter følgende fra skyldner:

- Skyldner skal ikke pådra seg ny gjeld.
- Skyldner viser vilje og motivasjon til å få kontroll over situasjonen samt unngå tilsvarende problemer i fremtiden. Eksempler på dette kan for eksempel være:
 - Skyldnere som har behov for å lære om egen privatøkonomi må vise motivasjon for læring og veiledning/oppfølging.
 - Skyldner søker bistand hos gjeldsrådgiver, for eksempel i NAV eller rådgiver i banken.
 - Skyldner bør oppfordres til å legge inn faste trekk eller på annen måte benytte hjelpemidler som forenkler oppfølging av inngått avtale.

2.3. I sakene der inkassopågang fortsetter vil vi bestrebe oss på å forklare årsaken til dette og samtidig opplyse om hva som skal til for å avhjelpe situasjonen.

2.4. En utenrettslig avtale vil innebære at månedlige betalinger er tilpasset skyldnerens økonomi, jfr. prinsippene i gjeldsordningsloven § 4-3. I utenrettslige avtaler med periode vil dette innebære en nøktern livsførsel så lenge gjeldsordningen løper. Skyldner plikter å innfri sine forpliktelser så langt det lar seg gjøre, jfr. formålsparagrafen i gjeldsordningsloven, § 1-1.

2.5. Partene som forhandler bør alltid dele kontaktinformasjon som direkte telefonnummer og mailadresse for å bidra til en smidig forhandlingsprosess.

2.6. Vi skal som hovedregel *ikke* sende kravet til namsfogden /forliksrådet etter at utenrettslige forhandlinger er iverksatt:

- Når skyldneren erkjenner skyldige gjeld / beløp
- I forhandlingsperioden
- Når skyldner foreslår realistiske avtaler

2.7. Skyldner må fordele overskudd i forhandlingsperioden forholdsmessig mellom uprioriterte kreditorer. Dersom skyldner har pågående utleggstrekk ved gjeldsforhandlingenes start, kan dette løpe som planlagt gjennom å inkluderes i det utenrettslige avtalesforslaget, for eksempel ved at avtaleperioden forlenges.

2.8. Vi forplikter oss til å besvare alle mottatte utenrettslige gjeldsforhandlingsforslag innen rimelig tid.

2.9. Vi forplikter oss til å begrunne hvorfor forslaget eventuelt ikke kan aksepteres, og hva som ev. må endres for at vi skal kunne akseptere forslaget. Vurderingen skal i størst mulig grad hensynta skyldnerens økonomiske situasjon.

3. Etter inngått avtale

3.1. Vi forventer at skyldner overholder sine forpliktelser i samsvar med avtalen.

3.2. Vi forventer at skyldner opptrer lojalt mot intensjonen og innholdet i avtalen, og unngår å stifte ny gjeld etter inngåelse av avtalen.

3.3. Vi forventer at skyldner underretter sine kreditorer, og ev. respektive inkassoselskap, ved vesentlige endringer i sin økonomiske situasjon. Vesentlig endring til ulempe for kreditorfellesskapet kan føre til forlenget avtaleperiode. En vesentlig endring kan for eksempel være:

- Mottatt arv
- Inntektsendring
- Engangsutbetalinger
- Større uforutsette utgifter

3.4 Skyldner skal på forespørsel dokumentere inntekter og utgifter, for eksempel ved fremleggelse av skattemelding.

3.5 Brudd på avtalen kan føre til at den oppheves.

4. Ved gjennomført avtale

4.1 Skyldner plikter på forespørsel fra kreditor å dokumentere at avtalen er gjennomført som forutsatt, for eksempel ved fremleggelse av skattemeldinger.

4.2 Vi forplikter oss til å overholde våre forpliktelser i samsvar med avtalen herunder etteri ev. restgjeld ved fullført avtale, samt slette ev. betalingsanmerkninger og sikkerheter/utlegg som ikke skal bestå etter avtalen.

5. Forholdet til NAV eller annen forhandlingspart

5.1. Vi forventer at NAV eller annen forhandlingspart:

- Fremsetter et realistisk løsningsforslag
- Vil bidra til reelle forhandlinger
- Vil dele kontaktinformasjon som telefonnummer og e-postadresse

5.2. I de tilfeller der NAV er forhandlingspart forventer vi at de opptrer nøytralt.

5.3. Vi skal være tydelige på hvilken dokumentasjon som kreves for å vurdere utenrettslige gjeldsordninger. Aktuell dokumentasjon er:

- Skattemelding
- Seneste lønns- og trekkoppgaver

- Fullstendig budsjett
- Oversikt over gjeld
- Dokumentasjon på særskilte utgifter
- Dokumentasjon på boutgifter